

Глувците што стоеле на глава од Роалд Дал

Некогаш одамна живеел некој старец кој имал 87 години и се викал Лабон. Целиот свој живот тој бил тивка и мирољубива личност. Бил многу беден и многу среќен.

Кога Лабон открил дека имало глувци во неговата куќа, на почетокот, тоа не го загрижувало многу. Но, глувците се размножиле. Почнале да му пречат. Продолжиле да се множат и најпосле дошло време кога тој веќе не можел да го поднесе тоа.

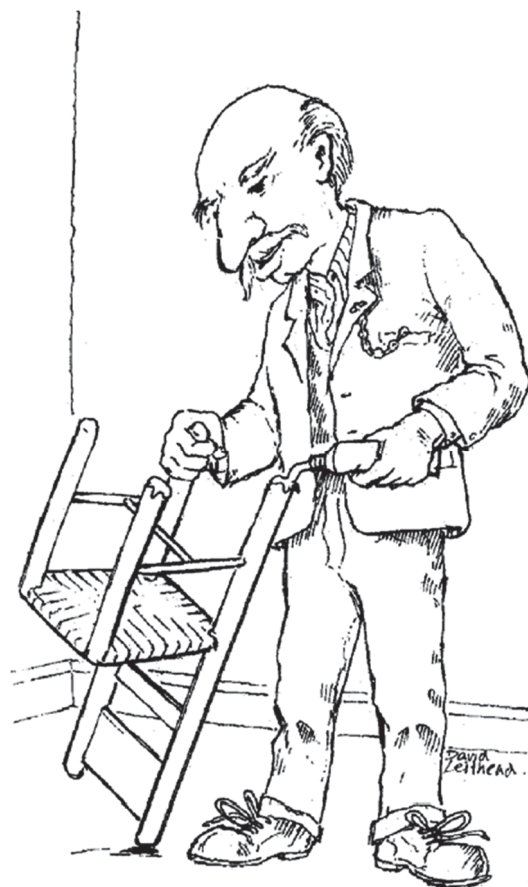
„Па, ова е премногу“, - си рекол. „Ова навистина е претерано.“ Излегол од куќата, куцајќи по патот до една продавница каде купил неколку стапици за глувци, парче сирење и малку лепило.

Кога стигнал дома, намачкал лепило на долната страна на стапиците и ги залепил на таванот. Потоа, во нив внимателно ставил мамки со парченца сирење и ги наместил така за да можат да се откачат.

Таа ноќ, кога глувците излегле од своите дупки, ги виделе стапиците на таванот и помислиле дека тоа е некаква голема шега. Се движеле по подот, подбуцнувајќи се и покажувајќи нагоре со своите предни шепи и гласно се смееле. Впрочем, тоа било доста смешно, стапици за глувци на таван.

Кога следното утро Лабон слегол долу и видел дека ниту еден глушец не се фатил во стапиците, тој се насмеивал, но не рекол ништо.

Земал една столица, намачкал лепило на долниот дел од нејзините ногарки и ја залепил превртена на таванот, близу до стапиците. Истото го направил и со масата, со телевизорот и со ламбата. Ги земал сите работи што биле на подот и ги залепил превртени на таванот. Ставил дури и едно мало килимче.

Следната ноќ, кога глумците излегле од своите дупки, тие сè уште се шегувале и се смееле за она што го виделе претходната ноќ. Но сега, кога погледнале нагоре кон таванот, тие наеднаш престанале да се смеат.

„Оф, леле мајко!“ - извикал еден од нив. „Погледнете таму горе! Ене го подот!“

„Неверојатно!“ - викнал друг. „Па, ние како да стоиме на таванот!“

„Почнувам да чувствувам како ми се врти во главата,“ - рекол друг.

„Сета крв ми оди во главата,“ - извикал некој друг.

„Ова е страшно!“ - рекол еден многу стар глушец со долги мустаќи. „Ова е навистина страшно! Мора веднаш да сториме нешто!“

„Ќе паднам во несвест ако морам да продолжам да стојам на глава!“ - извикал еден млад глушец.

„И јас исто така!“

„Не можам да го издржам ова!“

„Спасете не! Нека стори некој нешто, бргу!“

Сега сите почнале да стануваат хистерични. „Знам што ќе направиме,“ - рекол стариот глушец. „Сите ќе застанеме на глава и тогаш ќе бидеме правилно наместени.“

Послушно, тие сите застанале на глава, и по долго време, еден по друг почнале да паѓаат во несвест затоа што крвта им јурнала во главата.

Кога Лабон слегол долу следното утро, подот бил послан со глумци. Набрзина ги собрал и сите ги ставил во една кошница.

Она што треба да го запомнете е следното: кога и да ви се чини дека светот е свртен целосно наопаку, направете сè нозете да ви останат цврсто на земјата.

Прашања Глувците што стоеле на глава

1. Зошто Лабон сакал да се ослободи од глувците?
 - Ⓐ Отсекогаш мразел глувци.
 - Ⓑ Ги имало премногу.
 - Ⓒ Прегласно се смееле.
 - Ⓓ Го изеле целото сирење.

2. Каде Лабон ги ставил стапиците за глувци?
 - Ⓐ во кошница
 - Ⓑ близу до дупките на глувците
 - Ⓒ под столиците
 - Ⓓ на таванот

3. Зошто глувците се подбуцнувале еден во друг и покажувале нагоре со своите шепа кога излегле од своите дупки првата ноќ?
 - Ⓐ Виделе столица на таванот.
 - Ⓑ Помислиле дека Лабон направил нешто глупаво.
 - Ⓒ Го сакале сирењето во стапиците.
 - Ⓓ Биле исплашени од она што го виделе.

4. Зошто Лабон се насмеал кога видел дека нема глумци во стапиците?

- ①
- ②
- ③
- ④
- ⑤
- ⑥
- ⑦
- ⑧
- ⑨

5. Што направил Лабон откако ја залепил столицата на таванот?

- А Се насмеал и не рекол ништо.
- Б Купил неколку стапици.
- В Залепил сè на таванот.
- Г Им дал на глумците малку сирење.

6. Втората ноќ, каде мислеле глумците дека стојат и што решиле да направат во врска со тоа?

- ①
- ②
- ③
- ④
- ⑤
- ⑥
- ⑦
- ⑧
- ⑨

7. Најди и препиши **една** реченица која ја покажува паниката што глумците ја чувствувале втората ноќ.

- ①
- ②
- ③
- ④
- ⑤
- ⑥
- ⑦
- ⑧
- ⑨

8. Како приказната ти покажува што глумците мислеле дека се случува?

- Ⓐ Раскажувајќи што Лабон мислел за глумците.
- Ⓑ Опишувајќи каде живееле глумците.
- Ⓒ Раскажувајќи што глумците си кажувале еден на друг.
- Ⓓ Опишувајќи какви биле глумците.

9. Зошто подот бил покриен со глумци кога Лабон слегол долу последното утро?

- Ⓐ Глумците стоеле на глава премногу долго.
- Ⓑ Лабон им дал на глумците премногу сирење.
- Ⓒ Глумците паднале од таванот.
- Ⓓ Лабон имал ставено лепило на подот.

10. Каде ги ставил Лабон глумците кога ги собрал од подот?

- Ⓐ
- Ⓑ
- Ⓒ
- Ⓓ

11. Дали мислиш дека е лесно глумците да се излажат? Напиши **една** причина зошто е лесно или зошто не е лесно?

- Ⓐ
- Ⓑ
- Ⓒ
- Ⓓ

12. Ти дозна каков е Лабон од она што тој го прави. Опиши каков е тој и наведи **два** примери што прави Лебон, што го покажува тоа.

- ③
- ②
- ①
- ①
- ⑧
- ⑨

13. Кои зборови најдобро ја опишуваат оваа приказна?

- А) сериозна и тажна
- Б) страшна и возбудлива
- В) смешна и поучна
- Г) возбудлива и таинствена

14. Размисли што правеле Лабон и глумците во приказната. Објасни што ја прави приказната да биде неверојатна.

- ①
- ①
- ⑧
- ⑨

УПАТСТВО ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА АЈТЕМИТЕ СО ПОВЕЌЕЧЛЕН ИЗБОР

Ајтем 1: **Б**

Ајтем 2: **Г**

Ајтем 3: **Б**

Ајтем 5: **В**

Ајтем 8: **В**

Ајтем 9: **А**

Ајтем 13: **В**

УПАТСТВО ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА ОТВОРЕНИТЕ АЈТЕМИ

АЈТЕМ 4: Зошто Лабон се насмеал кога видел дека нема глумци во стапиците?

Цел: Литература

Процес: Интегрирање и интерпретирање на идеи и информации

1 – Прифатлив одговор

Одговорите содржат соодветна интерпретација на реакцијата на Лабон во контекст на целата приказна.

Доказ:

Одговорите демонстрираат разбирање дека Лабон не бил изненаден од празните стапици. Тие може да содржат опис на намерата на Лабон да спроведе многу подобар план за да ги фати глумците.

Примери:

Тој имал план да ги надитри глумците и да се ослободи од нив.

Бидејќи тој имал друго на ум за нив.

Или, тие може да демонстрираат разбирање дека тој сакал само да ги надитри глумците, но не и да ги фати првата ноќ.

Примери:

Тој знаел дека тие нема да го земат сирењето првата ноќ.

Тој ги надитрил глумците оставајќи ги да мислат дека е глупав.

0 – Неприфатливи одговори

Одговорите не содржат соодветна интерпретација на реакцијата на Лабон во контекст на целата приказна.

Доказ:

Одговорите не демонстрираат разбирање дека Лабон не бил изненаден од празните стапици или дека имал намера да спроведе многу подобар план за да ги фати глумците.

Одговорите може да ја содржат неговата реакција без да содржат соодветна интерпретација за тоа.

Шифри за отсуство на одговори

8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
----------	--

9	Нема одговор.
----------	---------------

АЈТЕМ 6: Втората ноќ, каде мислеле глумците дека стојат и што решиле да направат во врска со тоа?

Цел: Литература

Процес: Интегрирање и интерпретирање на идеи и информации

2 – Целосно разбирање	
Одговорите ги поврзуваат информациите од различните делови на текстот за да демонстрираат целосно разбирање за тоа како реагираше глумците.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорите вклучуваат докази за двата елементи што се бараат од прашањето: глумците мислеле дека стојат на таванот (или мислеле дека таванот е под, или мислеле дека се превртени); и глумците одлучиле да застанат на глава.	
<u>Примери:</u>	
Тие мислеле дека се на таванот бидејќи сè било превртено. Тие застанале на нивните глави.	
Глумците мислеле дека таванот е подот. Тие застанале на нивните глави бидејќи мислеле дека така ќе бидат правилно наместени.	
1 – Делумно разбирање	
Одговорите демонстрираат делумно разбирање за тоа како реагираше глумците.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорите вклучуваат докази само за едниот од елементи што се бараат од прашањето: глумците мислеле дека тие стојат на таванот (или мислеле дека таванот е под, или мислеле дека се превртени); и глумците одлучиле да застанат на глава.	
<u>Примери:</u>	
Тие одлучиле да застанат на нивните глави.	
Тие мислеле дека стојат на таванот и барале да ги спаси некој брзо.	
0 – Нема разбирање	
Одговорите не демонстрираат разбирање за тоа како реагираше глумците.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорите не вклучуваат докази за ниту еден од елементите што се бараат од прашањето: глумците мислеле дека стојат на таванот (или мислеле дека таванот е под, или мислеле дека се превртени); и глумците одлучиле да застанат на глава.	
Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

АЈТЕМ 7: Најди и препиши една реченица која ја покажува паниката што глумците ја чувствувале втората ноќ.

Цел: Литература

Процес: Изведување директни заклучоци

1 – Прифатливи одговори
Одговорите содржат соодветна реченица која ја покажува паниката што глумците ја чувствувале. <u>Доказ:</u> Одговорите вклучуваат најмалку една реченица од подолу наведените. Мали грешки во препишувањето може да се толерираат доколку не го менуваат значењето на реченицата.
0 – Неприфатливи одговори
Одговорите не содржат соодветна реченица која ја покажува паниката што глумците ја чувствувале. <u>Доказ:</u> Одговорите не вклучуваат ниту една реченица од подолу наведените. Или, тие може да содржат само неточни реченици од приказната од кои не може ништо да се заклучи за паниката кај глумците.

Соодветни реченици од текстот кои ни ја покажуваат паниката што ја чувствувале глумците.
<p><u>Забелешка за оценувачите:</u> Ако ученикот не ја препишал целата реченица, делот што го препишал мора да содржи доволно зборови за да биде јасно дека таа е дел од наведените реченици.</p> <p>Ќе паднам во несвест ако морам да продолжам да стојам на глава! Не можам да го издржам ова! Спасете не! Нека стори некој нешто, бргу! Сега сите почнале да стануваат хистерични. Ова е страшно! Ох, леле мајко! Погледнете таму горе! Ене го подот! Па, ние како да стоиме на таванот! Почнувам да чувствувам како ми се врти во главата. Сета крв ми оди во главата. Мора веднаш да сториме нешто! Тие наеднаш престанале да се смеат.</p>

Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

АЈТЕМ 10: Каде ги ставил Лабон глумците кога ги собрал од подот?

Цел: Литература

Процес: Воочување и откривање експлицитно дадените информации и мисли

1- Прифатливи одговори	
Одговорите точно ја идентификуваат активноста што била преземена од Лабон, а која експлицитно се содржи во текстот. <i>Доказ:</i> Одговорите содржат исказ дека Лабон ги ставил глумците во кошница.	
0 – Неприфатливи одговори	
Одговорите неточно ја идентификуваат активноста што била преземена од Лабон, а која експлицитно се содржи во текстот. <i>Доказ:</i> Одговорите не содржат изказ дека Лабон ги ставил глумците во кошница. Тие може да содржат претпоставки за активностите на Лабон откако ги ставил глумците во кошница, или несоодветни информации од текстот.	
Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

АЈТЕМ 11: Дали мислиш дека е лесно глумците да се излажат? Напиши една причина зошто е лесно или зошто не е лесно.

Цел: Литература

Процес: Интегрирање и интерпретирање на идеи и информации

1 – Прифатливи одговори	
Одговорите демонстрираат уверлива интерпретација на особините на глумците преку соодветна текстуално базирана поддршка на интерпретацијата.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорите содржат да или не, или се неопределени за тоа дали е лесно да ги излажеш глумците. Но, одговорите мора да содржат и причина, како поткрепа на мислењето, која е базирана на текстот. Причината вклучува информации од текстот за да ни покаже колку е лесно или тешко да се излажат глумците.	
(Имајте на ум дека иста информација од текстот може да биде употребена за поддршка и на „да“ и на „не“ мислењето.	
<u>Примери:</u>	
Да, бидејќи мислеле дека стојат на таванот.	
Не, Лабон морал да го залепи целиот мебел на таван за да ги излаже.	
Да, тој мораше да направи многу за да фати нив.	
Не, беа потребни само 2 ноќи за да ги фатат.	
Да, тој потроши 2 ноќи за да ги фати нив.	
0 – Неприфатливи одговори	
Одговорите не демонстрираат уверлива интерпретација на особините на глумците.	
<u>Доказ:</u>	
Одговорите може да содржат да или не, или се неопределени за тоа дали е лесно да ги излажеш глумците. Но, одговорите не содржат причина, како поткрепа на мислењето, која е базирана на текстот. Тие може да содржат несоодветни информации од текстот кои не се однесуваат на прашањето.	
Шифри за отсуство на одговори	
8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.

АЈТЕМ 12: Ти дозна каков е Лабон од она што тој го прави. Опиши каков е тој и наведи два примери што прави Лабон, што го покажува тоа.

Цел: Литература

Процес: Интегрирање и интерпретирање на идеи и информации

3 – Сеопфатно разбирање

Одговорите демонстрираат сеопфатно разбирање кое е резултат на интегрирање на идеи од текстот за да се интерпретира карактерот на Лабон.

Доказ:

Одговорите опишуваат една или повеќе карактерни особини кои се поврзани со главниот настан во текстот (Лабон ги надитри глумците или Лабон се ослободи од нив).

Дополнителни, одговорите содржат најмалку два примери на активности на Лабон кои се доказ на неговите карактерни особини (Ако одговорот опишува две карактерни особини, по еден пример за секоја особина е доволен.)

Примери:

Тој е паметен бидејќи ги остави глумците сè додека не станаа премногу, а потоа најде начин да ги збуни глумците. Тој не сакаше тие да умрат со ужасна смрт. Тоа значи дека тој мисли за другите.

Лабон е итар бидејќи ги залепи стапиците на таванот првата ноќ за да ги натера глумците да помислат дека тој е глупав. Потоа, тој го залепи мебелот на таванот за тие да мислат дека стојат со главата надолу.

2 – Задоволително разбирање

Одговорите демонстрираат задоволувачко разбирање кое е резултат на интерпретацијата на карактерот на Лабон со соодветна текстуална подршка.

Доказ:

Одговорите опишуваат една карактерна особина која е поврзана со главниот настан во текстот (Лабон ги надитри глумците или Лабон се ослободи од нив).

Дополнително, одговорот содржи еден пример на активност на Лабон кој е доказ на неговата карактерна особина.

Пример:

Лабон е необичен бидејќи смислил паметен начин да ги фати глумците.

1 - Минимално разбирање

Одговорите демонстрираат ограничено разбирање на карактерот на Лабон.

Доказ:

Одговорите опишуваат една карактерна особина која е поврзана со главниот настан во текстот (Лабон ги надитри глумците или Лабон се ослободи од нив).

Примери:

Лабон е паметен.

Тој е многу итар човек.

Или, одговорите опишуваат една карактерна особина која не е поврзана со главниот настан во текстот и содржат текстуална подршка.

Примери:

Среќен и љубезен стар човек бидејќи ги остави глумците да живеат во куќата.

**АЈТЕМ 12: Ти дозна каков е Лабон од она што тој го прави. Опиши каков е тој и наведи два примери што прави Лабон, што го покажува тоа.
(продолжува)**

0 – Незадоволително разбирање

Одговорите демонстрираат незадоволително разбирање на карактерот на Лабон.

Доказ:

Одговорите не содржат соодветн или точен опис на Лабон.

Или, описот на Лабон може да биде толку нејасен и генерален така што е евидентно дека сосема малку или воопшто нема разбирање на приказната.

Или, одговорите може да вклучуваат само физички карактеристики.

Или, одговорите може да вклучуваат некои информации од приказната, но кои не се поврзани со описот на карактерот на Лабон.

Примери:

Тој не е многу умен.

Тој е фин.

Лабон е стар човек.

Тој на крај ги фати глумците.

Тој е среќен и сиромашен.

Шифри за отсуство на одговори

8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
----------	--

9	Нема одговор.
----------	---------------

АЈТЕМ 14: Размисли што правеле Лабон и глумците во приказната. Објасни што ја прави приказната да биде неверојатна.

Цел: Литература

Процес: Анализа и вреднување на содржината, јазикот и текстуалните елементи

2 – Целосно разбирање

Одговорите содржат целосно вреднување на веројатноста на настаните или ликовите во приказната.

Докази:

Одговорите опишуваат еден аспект од подолу напишаните настаните или ликовите од приказната. Исто така, одговорите мора да содржат целосно објаснување за тоа зошто настаните или особините на личностите не се возможни во вистинскиот живот.

Примери:

Глумците си зборуваа меѓу себе во приказната. Ова не е возможно зошто глумците не зборуваат како луѓето.

Кога Лабон го залепи целиот мебел на таванот, тоа беше невозможно. Никој не може ова да го направи затоа што лепакот не е толку јак.

Или, одговорите опишуваат два аспекти од подолу напишаните настаните или ликовите од приказната. Објаснувања може, но и не мора да се вклучени.

Примери:

Тој го залепил целиот мебел на таванот. И глумците можеа да зборуваат.

1 – Делумно разбирање

Одговорите содржат делумно вреднување на веројатноста на настаните или ликовите во приказната.

Докази:

Одговорите опишуваат еден аспект од подолу напишаните настаните или ликовите од приказната. Но одговорите не содржат објаснување за тоа зошто настаните или особините на личностите се невозможни, или објаснувањата содржат искази дека тоа едноставно е невозможно.

Примери:

Глумците зборувале.

Глумци се шегувале, тоа е невозможно.

Или, одговорите содржат објаснување, но без опис на елементот од приказната што се вреднува.

Примери:

Луѓето не прават така со мебелот.

0- Нема разбирање

Одговорите не содржат вреднување на веројатноста на настаните или ликовите во приказната.

Доказ:

Одговорите не опишуваат ниту еден од аспектите на настаните или личностите во приказната кои се дадени подолу и не содржат издржано објаснување за тоа што ја прави приказната да биде неверојатна. Тие може да содржат искази од содржината на приказната, но искази кои не можат да се земат предвид како доказ за тоа што ја прави приказната неверојатна бидејќи не содржат дополнителни објаснувања. Или, одговорите може да бидат искази дека приказната е или не е веројатна.

Примери:

Тој фаќал глумци.

Тоа е неверојатно.

АЈТЕМ 14: Размисли што правеле Лабон и глумците во приказната. Објасни што ја прави приказната да биде неверојатна.
(продолжува)

Неверојатни елементи во приказната.

Настани:

- Лепење на мебелот на таван.
- Поминување низ толку незгоди за да се фатат глумци.
- Глумците биле измамени.
- Онесвестени глумци.

Личности:

- Глумци што зборуваат.
- Глумци што стојат на глава.
- Глумци што мислат дека се превртени.
- Глумци што стануваат хистерични.
- Глумци што се смеат и кажуваат шеги.

Забелешка за оценувачите: Некои ученици може да ја објаснат разликата помеѓу привидната природа на карактерот на Лабон и неговите активности. Ако одговорот е поткрепен со информации од приказната може да биде прифатен.

Шифри за отсуство на одговори

8	Прашањето го нема во тестот, недостасува таа страница од тестот или некоја друга причина која не зависи од ученикот.
9	Нема одговор.